

EKMEĞİNİ TAŞTAN ÇIKARANLARIN SEKTÖRÜ: “MERMER”

Fatih Tabak

Meclis Üyesi 9. Meslek Komitesi
(Madenden Mamül Ürünler İmalatı)

Mermer, insanlık tarihinde geçmiş uygarlıkların gelişmişlik göstergesidir. Günümüzdeyse, yaşam alanlarımızda önemli bir yere sahip olan doğal malzemedir. Doğal taşlar iç ve dış mekân mimarisi, inşaat, kaplama, döşeme, süsleme ve heykelticilikte kullanılan, atmosfer şartlarına dayanıklılığı, işlenebilirliği ve geniş kullanım olanaklarıyla günümüz modern yapı sektörü için önem taşımaktadır. Bu önem son yıllarda dünya çapında ve ülkemizde doğal taş sanayisinin ve ticaretinin gelişmesine sebep olmuştur.

Dünyadaki doğal taş ihracatında miktar olarak Türkiye, İtalya, İspanya, Portekiz ve Çin başı çekmektedir. Değer olarak ise en fazla payı alan ülkeler Türkiye, İtalya, Çin ve Hindistan'dır. Ülkemiz, 4 milyar m³ mermer ve 2,8 milyar m³ traverten mermer rezervi ile dünya rezervinin yaklaşık %38'ine sahiptir.

Mermer, insan emeği yoğun, doğal

Mermer sektörünün kendine özgü sorunları var. Bunların başında kalifiye eleman bulma geliyor

malzemenin işlenmesi ile hayata geçebilen yaşantımızın her alanında önemli bir yer tutan malzemedir. Ancak, bu sektörde çalışan kişiler gerek atölye gerekse montaj aşamasında toz, gürültü ve nemli ortamlarda çalışmaktadırlar. Mesleğin icrası esnasında, iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınmasını gerektiren kaza, bel ve diz ağrısı, romatizmal hastalıklar ve meslek hastalıkları risklerini taşımaktadır. Çalışma süresince de çoğunlukla hareket halinde ve uzun süre ayakta kalmasını gerektirmektedir.

DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Mermer inşaat sektöründe pencere denizliği, basamak mermeri, yer döşemesi, mutfak mermeri, mezar mermeri olarak birçok alanda yerini bulmaktadır. Ancak, kullanımda bazı hususlara dikkat etmek gerekmektedir;

Pencere önü mermeri, duvarları yağmur suyundan koruyan ve belirli özellikleri taşıması gereken inşaat malzemesidir. Pencere önü mermerleri için genellikle ince kristalli beyaz mermerler seçilmelidir. Beyaz mermerler yapıları sayesinde sıcak ve soğuk tepkimelerine karşı dayanıklı mermer cinsleridir. Ayrıca Traverten ve Granit türü kayalarda tercih edilebilir. Ancak bej mermerler pencere

denizliğinde tavsiye edilmez. Çünkü yapısı itibarı ile tortul kayaç grubuna giren bu kayalar kılcal boşluklar içermektedir. Bu boşluklar, gözle görünmemesine rağmen kış aylarında kar suyunu emer ve don oluşması ile birlikte kılcal boşluklar çatlamalara yol açar, ilerleyen senelerde ise yüzey cilasını da kaybeder ve mat bir görüntü almasına neden olur.

Basamak mermeri, genellikle bina iç basamak uygulamalarında mermer kullanılmaktadır. Basamak mermerlerinin aşınmaya ve çizilmeye karşı dayanıklı olmalıdır. Dolayısı ile bu konuma uygun bej mermer ve granit türü kayalar öne çıkmaktadır. Dış basamaklarda ise, hava şartlarına

dayanıklı olmalıdır. Dış alanlar için kaymaya dayanıklı olan traverten tipi kayaların kullanılmasına dikkat edilmelidir. Bunun yanında andezit, bazalt tipi kayaların kullanılması da uygundur. Granit türü kayaların kullanılması da uygundur. Granit türü kayaların kullanılması da uygundur. Granit türü kayaların kullanılması da uygundur.

İLK MUTFAĞA BAKILIR

Günümüzde bir ev alınacağı veya kiralanacağı zaman ilk bakılan yer bir evin mutfakıdır. Mutfak tezgahları, doğal taşın kullanıldığı en önemli alanlardan birini oluşturmaktadır. Doğal taştan imal edilen tezgahların en büyük avantajı sağlam olmalarıdır. Mermer ve granit tezgahlar doğal taş grubundandır. Granit tezgah, ısıyı absorbe eden dayanıklı ve oldukça farklı renklerde olabilmektedir. Mermer ise birçok avantaja sahip olmasına karşın asitli maddelere karşı çok duyarlıdır, asitle reaksiyona girer ve lekeler oluşmasına yol açar.

Son yıllarda bu iki özelliğin önemli üstünlüklerini içinde barındıran yapay malzemelerde kullanılmaya başlanmıştır (Kuars Tezgahlar). Kuvars tezgahlar, bir tasarım ürünü olduğundan birçok renk ve desen de üretilmeye başlanmış son yıllarda da mermer ve granit tezgahların yerini önemli ölçüde almıştır.

Sektörün ilerlemesi için eğitim ve yenilikçilik gerekiyor

MERMER SEKTÖRÜNÜN SORUNLARI

Mermer sektöründe çalışma ortamlarının sağlıklı olmaması, ağır işçilik, su ve tozun bir arada olması, kalifiye eleman bulunamaması gibi kendine özgü sorunları vardır. Bunun yanında ne yazık ki inşaat firmaları, montaj aşamasında gereken hassasiyeti göstermemektedir. Montaj aşamasında da ustalık belgesi olmayan kişilerce montaj yaptırılması ayrı bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

Günümüz şartlarında cephe izolasyonu ile binaların cephelerine yalıtım yapan firmalar pencere mermerlerini tek parça koydurarak aynı hassasiyete dikkat etmemektedirler. Mermer aynı zamanda iyi bir iletkenidir, dolayısıyla dış ısı farkları bina içine de iletilmekte ve ısı kaybına yol açmaktadır.

Pencere denizliği iki parça takıldığında bu sorun ortadan kalkmasına karşın sıva tamiri çıkmasına diye bu basit hata yapılmaktadır. Mermer Basamak montajında da farklı sorunlar yaşanmaktadır. Bina basamak kalıpları gelişmiş güzel dökülmekte bunun sonucunda da basamakların ölçüleri farklı farklı çıkmakta standart basamak yapılamamaktadır. Bina girişlerinin ve sahanlıkların yer döşemesi ile ilgili

olarak ta özellikle girişlere inşaat atıkları ile dolgu yapılması sonucu ilerleyen zamanlarda girişlerin çöküşü görülmektedir.

ATÖLYELERE GÖREV DÜŞÜYOR

Mermerin en önemli kullanım alanlarının birisi de mutfak tezgahlarıdır. Mutfak mermeri de son yıllarda yerini Granit, Kuvars kompoze, Merment gibi malzemelere bırakmıştır. Bunlardan özellikle mermerit polyester dökümü olduğundan kullanımda çatlama, bükülme, yanma gibi olumsuz sonuçlara yol açmaktadır.

Mermer atölyeleri gelişimlere ayak uydurmak zorundadır, dolayısı ile atölyelere düşen görev oldukça önemlidir. Atölyeler, işleme konusunda modern işleme makineleri ile imalat yapmak zorundadır inşaat montajlarında ön planlama yapmalı kullanıma uygun malzemeyi belirlemeli ve ikna yeteneğini kullanmalıdır.

Doğal taş sektörünün ayakta kalabilmesi ve kendini yenilemesi için sektör çalışanlarının eğitimden geçmesi ve yeniliklere açık olması gerekmektedir imalat ve montaj aşamasında iç ve dış mimarlarla çalışması bilgi alışverişinin yapılması gerekmektedir.

